

Rapport

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat politieambtenaar S. van de Politieacademie voorafgaand aan het sollicitatiegesprek met verzoeker op 14 februari 2008, informatie heeft ingewonnen over een incident waarbij verzoeker betrokken was geweest en waarnaar op dat moment nog een intern vertrouwelijk disciplinair onderzoek werd verricht en verzoeker hierover vragen heeft gesteld tijdens het sollicitatiegesprek.

Beoordeling

Algemeen

1. Verzoeker, de heer D., was sinds november 2007 als uitzendkracht werkzaam in de functie van onderwijsassistent/schietbaan bij de Politieacademie op de locatie Rotterdam.
2. Op 24 januari 2008 kreeg verzoeker van zijn ervaren collega, c.q. politieambtenaar B., de opdracht om drie dienstpistolen in een niet afgesloten kartonnen doos naar een locatie van de Politieacademie in Den Haag te transporteren. Verzoeker informeerde naar zijn zeggen voor zijn vertrek bij politieambtenaar B. of hij in dat verband geen papieren nodig had. Volgens verzoeker had politieambtenaar B. gezegd dat dat niet nodig was.
3. Op het moment waarop verzoeker met een auto het terrein van de Politieacademie locatie Rotterdam verliet, werd hij door twee politieambtenaren aangesproken met de vraag of hij werkzaam was bij de Politieacademie en of hij wapens en/of munitie bij zich had. Verzoeker antwoordde daarop bevestigend. Vervolgens werd aan verzoeker gevraagd of hij daarvoor ontheffingspapieren bij zich had. Verzoeker antwoordde dat hem was verteld dat hij die niet nodig had. De twee politieambtenaren namen daarop de dienstpistolen, die zichtbaar in een open doos op de bijrijderstoel lagen, in beslag en lieten verzoeker vervolgens gaan.
4. Verzoeker keerde terug naar zijn werkplek en zag daar dat de beide politieambtenaren de eerder in beslag genomen dienstpistolen aan politieambtenaar B. teruggaven. De beide politieambtenaren maakten aan verzoeker op duidelijke wijze kenbaar dat hij de dienstpistolen niet op een correcte manier had vervoerd.
5. Op of omstreeks 24 januari 2008 informeerde politieambtenaar B. politieambtenaar S. van de politieacademie in Apeldoorn ongevraagd, informeel, telefonisch over het incident, vanwege de functie van S. als wapenbeheerder voor de politieacademie. Op dat moment bestond er tussen politieambtenaar B. en politieambtenaar S. geen hiërarchische verhouding.
6. Op 12 februari 2008 gaf verzoeker aan zijn leidinggevende een gedetailleerd schriftelijk verslag waarin hij de gebeurtenissen had beschreven die tijdens het incident hadden

plaatsgevonden.

7. Op 14 februari 2008 had verzoeker op de Politieacademie in Apeldoorn met twee medewerkers van de Politieacademie, politieambtenaar S. en politieambtenaar Z., een sollicitatiegesprek voor de functie van beheerder van wapens, munitie en C2000 apparatuur. Voorafgaand aan het sollicitatiegesprek kreeg verzoeker van de plaatsvervangster van zijn direct leidinggevende nadrukkelijk het advies om tijdens het sollicitatiegesprek niet in te gaan op vragen die betrekking hadden op het incident omdat deze kwestie in behandeling was bij het Bureau Interne Veiligheid.

Politieambtenaar S. voerde het gesprek vanuit zijn functie van wapenbeheerder voor de gehele Politieacademie en politieambtenaar Z. vanuit zijn hoedanigheid van personeelsconsulent. Tijdens het sollicitatiegesprek stelde politieambtenaar S. aan verzoeker vragen die betrekking hadden op het incident dat op 24 januari 2008 had plaatsgevonden. Verzoeker had, naar zijn zeggen, moeite met het beantwoorden van die vragen omdat de plaatsvervangster van zijn direct leidinggevende hem kort daarvoor nadrukkelijk had aangeraden om daar niet op in te gaan.

8. Op 15 februari 2008 deelde politieambtenaar S. telefonisch aan verzoeker mee dat hij werd afgewezen voor de functie omdat verzoeker zich tijdens het beantwoorden van de vragen over het incident niet standvastig had getoond.

9. Op 21 februari 2008 werd door het Bureau Interne Veiligheid een disciplinair onderzoek naar het incident opgestart. Op 23 april 2008 werd dit onderzoek afgerond. Op 15 juli 2008 werd door het College van Bestuur op basis van het disciplinaire onderzoeksdossier een beslissing genomen.

10. Naar aanleiding van de handelwijze van politieambtenaar S. tijdens het sollicitatiegesprek, diende verzoeker een bezwaarschrift in bij de Politieacademie. De Politieacademie verklaarde dit bezwaarschrift op grond van het reglement Bezwarenadviescommissie niet ontvankelijk omdat verzoeker als uitzendkracht geen dienstbetrekking had bij de Politieacademie.

Verzoeker kon zich hier niet mee verenigen en wendde zich tot de Nationale ombudsman met de navolgende klacht.

I. Ten aanzien van het inwinnen van informatie

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt erover dat politieambtenaar S. van de Politieacademie voorafgaand aan het sollicitatiegesprek met verzoeker informatie heeft ingewonnen over het incident waarbij verzoeker betrokken was geweest en waarnaar ten tijde van het sollicitatiegesprek

nog een intern vertrouwelijk onderzoek werd verricht.

2. In zijn reactie liet de directeur van de Politieacademie weten de klacht niet gegrond te achten. Politieambtenaar S. was volgens hem vanuit zijn functie als wapenbeheerder voor de Politieacademie reeds voor de datum waarop het sollicitatiegesprek plaatsvond, geïnformeerd over het incident waarbij verzoeker betrokken was geweest. Politieambtenaar S. had op grond van die reden tijdens het sollicitatiegesprek ambtshalve kennis van het incident en had geen informatie ingewonnen ten behoeve van het sollicitatiegesprek.

3. Politieambtenaar S. verklaarde tijdens het onderzoek tegenover twee medewerkers van het Bureau Nationale ombudsman dat hij op de dag waarop het incident had plaatsgevonden, dan wel de dag erna, spontaan door de bij het incident betrokken politieambtenaar B. op de hoogte was gesteld van het incident. Hij had tijdens het gesprek tegen B. gezegd dat er zeker een disciplinair onderzoek kwam. Hij verklaarde verder niets met de informatie van B. te hebben gedaan. Hij wordt vanuit zijn functie van projectleider Facilities, Huisvesting en Middelen, wel vaker informeel op de hoogte gesteld als er iets vreemds is gebeurd met dienstwapens. Hij wist, naar zijn zeggen, niet dat er een disciplinair onderzoek was ingesteld. Hij had het wel verwacht. Hij hoorde pas tijdens het sollicitatiegesprek met D. dat er een disciplinair onderzoek was ingesteld, zo verklaarde S. Hij gaf aan dat hij weet dat een disciplinair onderzoek niet openbaar is. Degenen die betrokken zijn bij het disciplinaire onderzoek moeten zich open en verklarend opstellen naar degenen die het onderzoek uitvoeren. De betrokkenen kunnen zich niet naar buiten toe open opstellen omdat dat in strijd kan zijn met het onderzoeksbelang.

Beoordeling

4. Volgens verzoeker heeft politieambtenaar S. voorafgaand aan het sollicitatiegesprek uit eigen beweging informatie ingewonnen over het incident.

5. Uit de verklaring die politieambtenaar S. tijdens het onderzoek door de Nationale ombudsman had afgelegd, leidt de Nationale ombudsman af dat S. vrij kort na het incident daar ongevraagd door politieambtenaar B. over is geïnformeerd. De Nationale ombudsman acht het niet aannemelijk dat politieambtenaar S. nadien, uit eigen beweging, informatie heeft ingewonnen aangezien hij al in een vroeg stadium door een van de betrokken politieambtenaren inhoudelijk op de hoogte was gebracht.

Dit klachtonderdeel mist feitelijke grondslag.

II. Ten aanzien van het stellen van vragen met betrekking tot het incident waarnaar nog een disciplinair onderzoek liep

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt erover dat politieambtenaar S. van de Politieacademie tijdens het sollicitatiegesprek aan verzoeker vragen heeft gesteld over het incident waarnaar op dat moment nog een intern vertrouwelijk disciplinair onderzoek werd verricht.
2. In zijn reactie liet het College van Bestuur van de Politieacademie weten dat politieambtenaar S. het incident, dat op 24 januari 2008 had plaatsgevonden, tijdens het sollicitatiegesprek met verzoeker ter sprake heeft gebracht. Het College van Bestuur achtte de klacht ongegrond aangezien politieambtenaar S. ambtshalve kennis had van het incident.
3. Politieambtenaar S. verklaarde tijdens het onderzoek tegenover twee medewerkers van het Bureau Nationale ombudsman dat D. pas laat in de sollicitatieprocedure kwam. S. zocht iemand die voldeed aan een aantal competenties waaronder administratief goed, standvastig en integer. Volgens S. kunnen mensen in uniform heel dominant zijn. Hij had daarom iemand nodig die kordaat durfde op te treden tegen agenten. Tijdens het sollicitatiegesprek had hij de indruk dat D. zenuwachtig was en 'gewenst gedrag' vertoonde. Hij legde D. het vuur na aan de schenen om na te gaan of hij voldeed aan de vereiste competenties. Hij vroeg aan D. hoe hij met collega's omging en of er problemen in de werksfeer waren. D. antwoordde daarop dat er niks aan de hand was en dat hij geen ruzie had met collega's. S. reageerde daarop door te zeggen dat hij dat niet geloofde en gaf tegengas door te zeggen dat D. altijd ruzie had met politieambtenaar B. hetgeen door D. werd ontkend. S. merkte dat D. zich ongemakkelijk begon te voelen en zei dat D. wel problemen had met B. en dat er een 'bakkie' (politiejargon voor: iets disciplinair laakbaars hebben gedaan) was geweest. Hij confronteerde D. daarop met het incident. D. bleef volgens hem ontkennen "maar opeens brak hij". D. heeft toen het hele verhaal verteld. Daarna ging S. op iets anders over. S. verklaarde dat hij achteraf gezien D. behoorlijk onder druk had gezet. Hij had dat gedaan omdat hij een voor de functie vereiste competentie (standvastigheid) wilde toetsen. In dat verband verklaarde hij: "Ik wilde iemand die grenzen kon aangeven aan een dominante agent die ook bij hem aan de balie zou komen. D. heeft gezegd dat hij het niet mocht vertellen van zijn leidinggevende, maar toen had hij alles al verteld. Ik constateer achteraf dat hij weerstand tegen ons bood, maar op de verkeerde manier. Het was anders geweest als D. had gezegd: "luister, ik heb een bakkie gehad, maar er loopt een disciplinair onderzoek en ik mag niks zeggen." S. vroeg ook aan andere sollicitanten of ze goed met hun collega's omgingen. Hij wist vaak wel hoe het echt zat omdat hij de meeste van de sollicitanten al kende. Als het niet waar was wat de sollicitanten antwoordden dan zei hij dat gewoon. Hij probeerde, door de sollicitanten tijdens het gesprek te confronteren met iets wat hij al wist, een natuurlijke reactie bij hen te ontlokken. Hij wist niet dat er op het moment waarop het sollicitatiegesprek met D. plaatsvond, een disciplinair onderzoek liep. "Afhankelijk van het belang dat speelt, zal ik niet schromen om aan de hand van elke informatie waarover ik beschik, te toetsen of iemand geschikt is. Mocht dezelfde situatie zich nog een keer voordoen dan is het aan de betrokkene om te bepalen wat hij wil vertellen", aldus S.

4. Nadat de betrokken politieambtenaar S. in het kader van het klachtonderzoek was gehoord, verzocht de Nationale ombudsman het Bureau Interne Veiligheid (BIV) om meer informatie met betrekking tot het disciplinaire onderzoek. Het BIV berichtte de Nationale ombudsman dat het onderzoek pas op 21 februari 2008 was aangevangen en dat er in de periode daarvoor geen onderzoekshandelingen waren verricht. Het College van Bestuur had de Nationale ombudsman daar aanvankelijk in reactie op de klacht, niet uit eigen beweging van in kennis gesteld. Het College van Bestuur verzocht, in reactie op het verslag van bevindingen, de Nationale ombudsman om dit nieuw bekend geworden feit bij de beoordeling van de klacht te betrekken.

Beoordeling

5. Het evenredigheidsvereiste houdt in dat bestuursorganen voor het bereiken van een doel een middel aanwenden dat voor de betrokkenen niet onnodig bezwarend is en dat in evenredige verhouding staat tot dat doel. Dit vereiste brengt met zich mee dat politieambtenaren die wetenschap hebben van het gegeven dat er nog een disciplinair onderzoek loopt of zou kunnen lopen, tijdens een sollicitatiegesprek in beginsel geen vragen stellen aan een sollicitant die rechtstreeks betrekking hebben op de feiten waarnaar tijdens het lopende disciplinaire onderzoek nog onderzoek wordt verricht en waarbij de sollicitant, in welke hoedanigheid dan ook, rechtstreeks betrokken is.

6. De Nationale ombudsman stelt vast dat politieambtenaar S. ver voor het sollicitatiegesprek ongewild inhoudelijk op de hoogte was gebracht van het incident. De Nationale ombudsman stelt verder vast dat politieambtenaar S. op 14 februari 2008 tijdens het sollicitatiegesprek aan verzoeker vragen heeft gesteld die betrekking hadden op het incident waarnaar op dat moment, althans in de beleving van verzoeker, nog een disciplinair onderzoek werd verricht.

Ook stelt de Nationale ombudsman vast dat politieambtenaar S. op dat moment had kunnen weten dat er mogelijk er een disciplinair onderzoek had kunnen lopen en dat hij had kunnen weten dat verzoeker in dat geval aan derden geen uitlatingen mocht doen over het incident waarnaar het onderzoek werd verricht. De Nationale ombudsman acht het niet aannemelijk dat politieambtenaar S. er op uit was om verzoeker uit te horen over het incident aangezien politieambtenaar S. daar al inhoudelijk van op de hoogte was. De Nationale ombudsman acht het wel aannemelijk dat politieambtenaar S. alleen maar een natuurlijke reactie bij verzoeker wilde ontlokken om te zien of verzoeker weerstand zou bieden aan politieambtenaar S. door de beantwoording van de vragen die op het incident betrekking hadden, stelselmatig te weigeren. Het uittesten van de standvastigheid van een sollicitant op deze wijze vindt de Nationale ombudsman niet onaanvaardbaar indien het gaat om een functie waarin bijzondere eisen aan de standvastigheid worden gesteld. De Nationale ombudsman is van oordeel dat politieambtenaar S. van de Politieacademie binnen deze context niet heeft gehandeld in strijd met het vereiste van evenredigheid.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedragingen van de Politieacademie is niet gegrond.

Onderzoek

Op 6 mei 2008 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer D. te Den Haag, met een klacht over een gedraging van Politieacademie te Apeldoorn.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van Het College van Bestuur van de Politieacademie, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd het College van Bestuur van de Politieacademie verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

In het kader van het onderzoek werd betrokkenen verzocht op de bevindingen te reageren.

Tijdens het onderzoek kregen Politieacademie en verzoeker de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren.

Vervolgens werd verzoeker in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. De reactie van het College van Bestuur van de Politieacademie en de betrokken ambtenaar gaven aanleiding het verslag op een enkel punt aan te vullen.

Verzoeker gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Verzoekschrift van 25 april 2008 met bijlagen.

Brief van verzoeker aan de Politieacademie van 5 maart 2008.

Bezwaarschrift van verzoeker tegen de beslissing van de Politieacademie om hem af te wijzen voor de functie van Beheerder B van 19 maart 2008.

4. Brief van de Politieacademie aan verzoeker van 17 april 2008.

5. Standpunt van het College van Bestuur van de Politieacademie van 29 augustus 2008.
6. Advertentie van de Politieacademie voor de functie van Beheerder B.
7. Verklaring betrokken ambtenaar, afgelegd tegenover twee medewerkers van de Nationale ombudsman op 9 september 2009.
8. E-mailbericht van het Bureau Interne Veiligheid van de Politieacademie aan de Nationale ombudsman van 15 september 2009.
9. E-mailbericht van het Bureau Interne Veiligheid van de Politieacademie aan de Nationale ombudsman van 20 oktober 2009.
10. Reactie van het College van Bestuur op het verslag van bevindingen van 4 november 2009.
11. Reactie van de betrokken politieambtenaar S. op het verslag van bevindingen van 4 november 2009.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond